

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/122/2023
Identifikačné číslo spisu: 6121315971
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:6121315971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35831154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovaným 1/ I. F., narodenej XX. R. XXXX, L., T. XXX/X, 2/ Y. F., narodenému XX. E. XXXX, L., T. XXX/X, obaja zastúpení JUDr. Peter Váchan, advokát, s.r.o., Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47445092, o zaplatenie 12.658,34 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 5Csp/33/2021, o dovolaní žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. februára 2023 sp. zn. 23CoCsp/51/2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 28. februára 2023 sp. zn. 23CoCsp/51/2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 05. apríla 2022 č. k. 5Csp/33/2021 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 12.518,68 eura, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.873,86 eura od 22.12.2018 do 19.12.2019, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.862,87 € od 20.12.2019 do 15.01.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.851,88 € od 16.01.2020 do 18.02.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.840,15 € od 19.02.2020 do 20.04.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.816,69 € od 21.04.2020 do 01.06.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.793,23 € od 02.06.2020 do 21.07.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.781,50 € od 22.07.2020 do 12.08.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.769,77 € od 13.08.2020 do 29.09.2020, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.734,29 € od 30.09.2020 do 13.01.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.688,72 € od 14.01.2021 do 17.03.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.658,34 € od 18.03.2021 do 22.07.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.658,21 € od 23.07.2021 do 20.08.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.658,08 € od 21.08.2021 do 22.09.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.652,89 € od

23.09.2021 do 09.11.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.574,95 € od 10.11.2021 do 16.12.2021, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.573,50 € od 17.12.2021 do 21.01.2022, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.563,68 € od 22.01.2022 do 17.03.2022, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.538,68 € od 18.03.2022 do 21.03.2022, úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.518,68 € od 22.03.2022 do zaplattenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku súd konanie zastavil (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením (výrok III.).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 23CoCsp/51/2022 odvolanie odmietol (výrok I.) a žalobkyni priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 359, § 363, § 127 ods. 1, § 123, § 125 ods. 2, § 386 písm. d/ CSP, § 13 ods. 6 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánu verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), § 82l ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vecne tým, že z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní, ktoré odvolanie podpísala Y. V., ako fyzická osoba, s uvedením rodného čísla, ktorá skutočnosť vyplýva z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe (č. l. 164 spisu). Súčasťou odvolania bola príloha označená ako „I. F. a spol. odvolanie 5Csp332021.asice“. Odvolanie bolo napísané na hlavičkovom papieri JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., avšak elektronicky podpísané JUDr. Petrom Váchanom, LL.M., konateľom nebolo, pričom nejde ani o naskenovanú kópiu odvolania s jeho podpisom. Právny zástupca žalovaného JUDr. Peter Váchan v priebehu konania predložil súdu aj plnomocenstvo zo dňa 18. mája 2021 (č. l. 63), a plnomocenstvo na zastupovanie žalovaného 2/ zo dňa 18. mája 2021 (č. l. 62), ktorým ho žalovaní 1/ a 2/ splnomocnili na zastupovanie v tomto konaní. Súčasne predložil aj poverenie udelené pre JUDr. Y. V. zo dňa 01. februára 2021 (č. l. 54), ktorým jej bolo udelené poverenie v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), aby v jeho mene v celom rozsahu práv a povinností prijímala, podávala a autorizovala všetky podania v jeho elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát bez obmedzenia, najmä je oprávnená čítať záznamy na úložisku a vykonávať zápisy záznamov do úložiska.

2.2. Odvolací súd dospel k záveru, že v prípade ak odvolanie doručené súdu prvej inštancie dňa 17. mája 2022 bolo autorizované KEP fyzickej osoby Y. V. na základe poverenia zo dňa 01. februára 2021, udeleného v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z., nemožno hovoriť o splnení podmienky napísania a podpísania odvolania JUDr. Petrom Váchanom, LL.M., konateľom JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., takže ide o podanie bez autorizácie JUDr. Petrom Váchanom, LL.M., ako advokátom a konateľom JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. Odvolací súd dodáva, že ak by predmetné odvolanie nebolo podpísané Máriou Kostolnou, súd by na neho neprihliadal, keďže nebolo doložené do 10 dní v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe podpísané advokátom KEP. Navyše ani text odvolania pripojeného k odvolaniu ako príloha neobsahuje KEP advokáta JUDr. Petra Váchana, LL.M. konateľa JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. V súlade s ust. § 125 ods. 2 CSP, keďže ide o osobitnú úpravu následkov elektronickeho podania bez KEP, dospel odvolací súd k záveru, že ide o neodstrániteľnú vadu odvolania žalovaných, ktoré bolo súdu doručené dňa 17. mája 2022 a v takom prípade nebolo možné ani odstránenie väd odvolania. Podpis patrí medzi nevyhnutné náležitosti odvolania a pokiaľ zákon vyžaduje, aby odvolanie podané elektronicky bolo podpísané KEP, potom KEP advokáta na odvolaní musí byť ním uskutočnený v lehote určenej na podanie odvolania, resp. najneskôr do 10 dní. Vädami odvolania sa myslia obsahové nedostatky, čo znamená, že ak v napadnutom rozhodnutí bolo správne poučenie o odvolaní, nie je potrebné vyzývať na odstránenie nedostatkov. Zároveň právnym zástupcom žalovaných predložené poverenie zo dňa 01. februára 2021 (č. l. 54) pre JUDr. Y. V. nemožno akceptovať ako substitučné splnomocnenie advokáta advokátom (podľa § 89 ods. 1 CSP a § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov), pretože neobsahuje zastúpenie v tejto konkrétnej veci a rieši výlučne oprávnenie v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z.

2.3. V súvislosti s vyššie uvedenou argumentáciou odvolací súd poukázal na uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoCsp/46/2022 zo dňa 18. januára 2022, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoCsp/14/2021 zo dňa 29. apríla 2022 a sp. zn. 8CoCsp/30/2021 zo dňa 21. apríla 2022, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/22/2020 zo dňa 14. októbra 2020, sp. zn. 3Obdo/96/2019 zo dňa 27. novembra 2019 a sp. zn. 1Obdo/7/2020 zo dňa 24. augusta 2020. Nakoľko odvolanie žalovanej neobsahovalo zákonné náležitosti odvolania, pričom pre tieto vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať, odvolací súd odvolanie žalovanej podľa § 386 písm. d) CSP odmietol.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej len „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Navrhli napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolatelia zároveň navrhli v zmysle § 444 ods. 1 CSP odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodu bezprostrednej hrozby exekúcie.

3.1. Namietali porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu odmietnutia odvolania, nakoľko podľa nich odvolací súd nesprávne vyhodnotil podané odvolanie ako podanie bez autorizácie, teda bez kvalifikovaného elektronického podpisu JUDr. Petra Váchana, LL.M. ako konateľa advokátskej kancelárie. Podľa názoru žalovaných odvolací súd pri aplikácii § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. (zákon o e-Governmente) použil prílišný formalizmus pri výklade tejto právnej normy a poverenie pre JUDr. Y. V. na prijímanie, podpisovanie, podávanie a autorizovanie podaní v elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., vyhodnotil ako neplatné. Podľa ich názoru k zásadnej zmene pri posudzovaní oprávnenia podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente, prispel nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022 z 12. januára 2023, v zmysle ktorého splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, je zahŕňajúce aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. Súčasťou súdneho spisu bolo poverenie pre JUDr. Y. V. na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou od advokáta, a preto pre účely odvolania nebolo podľa dovolateľov potrebné osobitné splnomocnenie na podanie a podpísanie odvolania. Ak aj existencia tohto osobitného poverenia nebola preukázaná a odvolaciemu súdu nestačila samotná skutočnosť, že JUDr. Y. V. reálne a technicky mohla tieto úkony z elektronickej schránky advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., vykonať, mohol si odvolací súd toto splnomocnenie dodatočne vyžiadať. Podľa dovolateľov súd nedostatok preukázania splnomocnenia odstraňuje prostredníctvom výzvy na jeho doloženie, pretože nedostatok zastúpenia sa považuje za nedostatok podmienky konania (NS SR sp. zn. 1Cdo/152/2010). Súdny nemôžu nedostatky určitých procesných úkonov a nedostatok procesných podmienok nezvratne sankcionovať (II. ÚS 350/2021). Dovolatelia boli toho názoru, že pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na disponovanie s elektronickou schránkou. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 269/2022 žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že pokiaľ bolo odvolanie podpísané a odoslané JUDr. Y. V. na základe poverenia od advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., elektronické podanie bolo realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, išlo teda o riadne realizované elektronické podanie.

4. Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

14. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013, 3Cdo/98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo dovolací súd odmietol dovolanie), hoci

procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Aj v zmysle súčasnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (2Cdo/195/2018, 3Cdo/34/2017, 5Cdo/65/2018, 7Cdo/101/2018, 8Cdo/7/2018) dochádza k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP postupom súdu, ktorý sa bez splnenia procesných predpokladov odmietne zaoberať meritom veci (napríklad konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie).

15. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd v danom prípade skúmal, či odmietnutie odvolania žalovaných 1/ a 2/ odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

16. Podstata dovolacej argumentácie vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívala v namietaní nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu spojeného s posúdením splnenia obligatórnych náležitostí odvolania - jeho podpisu.

17. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

18. Podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

19. Podľa § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

20. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis: 1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, 2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby, ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo 3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

21. Podľa § 23 ods. 2 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), uznaný spôsob autorizácie je taký spôsob autorizácie, ktorý zabezpečuje spoľahlivú identifikáciu osoby, ktorá autorizáciu vykonala, a spoľahlivé zachytenie obsahu právneho úkonu, ktorý autorizovala, ako aj zhodu medzi autorizovaným právnym úkonom a právnym úkonom, ktorý osoba autorizovala. Uznaný spôsob autorizácie môže byť odlišný pre autorizáciu elektronického podania, pri ktorom sa vyžaduje vlastnoručný podpis, a elektronického podania, pri ktorom musí byť vlastnoručný podpis úradne osvedčený.

22. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

23. Podľa § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) na účely prístupu do elektronickej schránky sa používajú identifikátor osoby v spojení s autentifikátorom, ktorý bol pridelený alebo vydaný majiteľovi elektronickej schránky alebo osobe oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou. Správca modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby mala osoba oprávnená na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou po úspešnej autentifikácii dostupné všetky elektronické schránky, ku ktorým má takéto oprávnenie; je okrem osôb podľa písmen a/ až e/, ak ide o elektronickú schránku osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právnickej osoby, osoba poverená štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo členom štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej bola elektronická schránka zriadená, a to v rozsahu ním určenom.

24. Podľa § 13 ods. 6 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmena v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je právny úkon majiteľa elektronickej schránky, ktorým identifikuje osobu oprávnenú na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a určí rozsah jej oprávnení na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou.

25. Podľa § 13 ods. 7 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmenu v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou vykoná majiteľ elektronickej schránky a to elektronickým dokumentom autorizovaným majiteľom elektronickej schránky, ktorý doručí správcovi modulu elektronických schránok prostredníctvom na to určenej funkcie ústredného portálu alebo dokumentom v listinnej podobe s úradne osvedčeným podpisom majiteľa elektronickej schránky. Prístup a disponovanie s elektronickou schránkou v rozsahu udeleného oprávnenia podľa prvej vety zabezpečí správca modulu elektronických schránok bezodkladne, a ak je vykonané dokumentom v listinnej podobe, tak do desiatich pracovných dní odo dňa jeho doručenia.

26. Podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom.

27. Z citovaného ustanovenia § 125 ods. 2 CSP vyplýva, že pri elektronických podaniach vo veci samej je potrebné overiť autentickosť podania, lebo len také podanie môže mať procesné následky. Preto len podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente a to zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. Zmyslom a účelom autorizácie elektronického podania vo veci samej je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Účelom elektronického podania je zjednodušiť a zefektívniť civilné súdne konanie. Pre zabezpečenie verifikácie osoby, ktorá podanie urobila zákon o e-Governmente stanovuje striktné formálne pravidlá, ktoré by však nemali prístup strán k súdu sťažovať až znemožňovať. K posudzovaniu splnenia technických náležitostí, t. j. aj k elektronickým podaniam procesných strán je potrebné pristupovať s porozumením a nemožno ich pri každom technickom nedostatku nezvratne sankcionovať. Pokiaľ je prípustné odstraňovať vady listinných podaní, a to aj pri nedostatku podpisu (II. ÚS 350/2021) alebo nedostatku plnomocenstva (sp. zn. 1Cdo/152/2010), nie je dôvodné, aby pri elektronických podaniach s nedostatočnou, ale stále zákonom predpokladanou autorizáciou to nebolo možné. Potom by mali elektronické podania nevýhodnejší a prísnejší režim, čo iste nebolo cieľom zákonodarcu.

28. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 404/2023-37 zo 07. novembra 2023

uviedol, že § 125 ods. 2 CSP je potrebné vykladať tak, že slovné spojenie podľa osobitného predpisu len charakterizuje autorizáciu, ktorá pri podaní elektronického podania chýba, čo však neznamená, že následky nedostatku autorizácie dopadajú aj na situácie, ak elektronické podanie vo veci samej má autorizáciu, ktorá nie je v súlade s osobitným predpisom. Sám podávateľ si pri podaní elektronického podania vo veci samej bez akéhokoľvek vyššieho stupňa autorizácie je vedomý, že podanie v takejto podobe nemôže vyvolať procesné účinky a treba ho doplniť, inak súd naň podľa § 125 ods. 2 CSP neprihliadne. Ak však advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, t. j. v súlade s osobitným predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neumožniť mu tento nedostatok spočívajúci v mylnom využití zdokonaleného elektronického podpisu napraviť. Všeobecné súdy musia v prípade posudzovania splnenia určitých formálnych podmienok vždy zohľadniť, či procesná strana naplnila účel, ktorý sleduje konkrétna procesná norma. Bezpodmienečné trvanie na splnení určitých podmienok bez zohľadnenia toho, či bol naplnený účel danej normy, môže viesť k odopretiu práva na prístup k súdu (III. ÚS 269/2022). Obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo vo svojej podstate spochybnené.

29. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ bolo odoslané z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovaných, ktoré bolo elektronicke podpísané JUDr. Y. V. ako fyzickou osobou s uvedením rodného čísla a adresy pobytu, ktorá skutočnosť vyplýva z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe (v spise na č. I. 164). Súčasťou odvolania bola príloha - Odvolanie žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 05. apríla 2022 sp. zn. 5Csp/33/2021. Odvolanie bolo napísané na hlavičkovom papieri JUDr. Petra Váchana, advokát s.r.o., avšak elektronicke podpísané JUDr. Petrom Váchanom nebolo, pričom nešlo o naskenovanú kópiu odvolania s jeho podpisom. Odvolací súd po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že podané odvolanie žalovaných doručené súdu prvej inštancie 17. mája 2022, je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. d) CSP, nakoľko podané odvolanie nemá náležitosť podpisu (autorizácie kvalifikovaného elektronického podpisu odvolateľa). Pokiaľ odvolací súd pri posudzovaní splnenia autorizácie elektronického podpisu odvolania vychádzal z autorizácie podania inou poverenou fyzickou osobou právnickej osoby, ktorú stotožňoval s osobou oprávnenou na spísanie a podpísanie odvolania, uvedeným procesným postupom porušil právo dovolateľa na spravodlivý proces. Ak advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, teda v súlade s osobitným právnym predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neprihliadať na udelené poverenie za účelom preukázania naplnenia účelu § 125 ods. 2 CSP.

30. Právnym základom úkonov právneho zástupcu dovolateľa bolo ustanovenie § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona o e-Governmente, ktoré umožňuje majiteľovi elektronickej schránky udeliť splnomocnenie (dať sa zastupovať) pri prístupe a disponovaní s elektronickeou schránkou. Tieto pojmy zákon o e-Governmente bližšie nedefinuje, preto ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Nebyť plnomocenstva udeleného štatutárnou zástupkyňou právnickej osoby podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, poverená fyzická osoba by tieto úkony technicky ani nemohla vykonať, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Právna úprava zákona o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickeou schránkou. Súčasťou oprávnenia disponovať s elektronickeou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria spolu so správou jeden celok (§ 25 ods. 4 zákona o e-Governmente). Pokiaľ bolo elektronicke podanie realizované osobou, ktorá bola splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronickeou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronicke podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickeou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielať správ, prípadne na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s

elektronickou schránkou. V opačnom prípade by nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 zákona o e-Governmente žiadny praktický význam. V podstate ide o splnomocnenie rovnakého druhu, ako keď advokát splnomocní svojho koncipienta, či iného administratívneho zamestnanca na čisto administratívne úkony ako preberanie a otváranie poštových zásielok, či ukladanie listinných podaní advokáta do poštových obálok. Keďže ide o úkony skôr administratívno-technické, ide o prirodzený organizačný postup advokáta na výkon advokácie v elektronickej dobe (m. m. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023).

31. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ bolo odoslané z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovaných a podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom JUDr. Y. V. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta JUDr. Petra Váchana vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie (odvolanie) preukazuje, že splnomocnenie skutočne aj bolo udelené. Vykonanie úkonov by nebolo technicky možné, ak by nebola splnomocnená advokátom podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Vzhľadom k uvedenému preto nemožno rozumne pochybovať o tom, že právny zástupca žalovaných týmto splnomocnením prejavil vôľu na to, aby splnomocnená osoba vykonávala úkony prostredníctvom elektronickej schránky. Udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je jeho právnym úkonom, ktorým vedome a cielene JUDr. Y. V. na tieto úkony splnomocnil, čím jasne prejavil vôľu dať sa pri komunikácii z elektronickej schránky zastúpiť touto osobou. Z doručeného plnomocenstva právnym zástupcom dovolateľov odvolaciemu súdu vyplýva, že plnomocenstvo bolo udelené podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente advokátke JUDr. Y. V., k autorizácii elektronických dokumentov elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. bez obmedzenia pre účely súdnych, správnych a iných konaní, s presným vymedzením úkonov na ktoré je oprávnená. Takéto splnomocnenie je v súlade s § 16 ods. 1 zákona o advokácii. Advokát tak splnomocnil iného advokáta vykonávať za neho právne úkony v elektronickej podobe. Okrem technickej stránky veci takýto postup v čase podania odvolania umožňoval i platný právny stav. Ak teda JUDr. Y. V. vykonávala tieto úkony, konala v súlade s tým na čo bola advokátom splnomocnená a oprávnená. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd uzatvára, že splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Y. V. elektronicke prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokáta sa vzťahovalo aj na úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísania odvolania kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu

32. Navyše dovolací súd dodáva, že pokiaľ odvolaciemu súdu v čase jeho rozhodovania nepostačovala samotná skutočnosť, že advokátka JUDr. Y. V. reálne a technicky mohla tieto úkony z elektronickej schránky, ktorej majiteľom je advokát vykonať, mal si odvolací súd plnomocenstvo dodatočne vyžiadať, lebo nedostatok preukázania splnomocnenia je odstrániteľný prostredníctvom výzvy príslušného súdu (sp. zn. ICdo/152/2010). Tento záver sa vzťahuje aj na doplnenie udeleného poverenia podľa osobitného predpisu. Súdny nemôžu nedostatky určitých procesných úkonov a nedostatok procesných podmienok nezvratne sankcionovať (II. ÚS 350/2021).

33. Vychádzajúc z uvedeného preto nemožno súhlasiť so záverom odvolacieho súdu, že išlo o elektronické podanie bez autorizácie, ktoré bolo v zmysle § 125 ods. 2 CSP treba do 10 dní doplniť. Na doplnenie takéhoto podania sa totiž v zmysle CSP nevyzýva. Tento záver odvolacieho súdu nie je správny. Predmetné podanie je autorizované, i keď inou osobou ako tou, ktorá môže konať v mene žalovaných, keďže v mene žalovaných je podaný predmetný opravný prostriedok. Nemožno teda postupovať podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP, následkom ktorého je odmietnutie podania riadneho opravného prostriedku.

34. Pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania sa preto treba vyhnúť prehnaniu formalizmu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu procesných podmienok stanovených zákonom (Ústavný súd Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2373/21, Európsky súd pre ľudské práva Walchli proti Francúzsku, č.

35787/03, § 29, z 26. júla 2007).

35. Nadväzujúc na uvedené dôvody, dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom zaťažil konanie vadou zmätočnosti, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovaných v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

36. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP.

37. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalovaných. Vysloveným právnym názorom vyplývajúcim z tohto uznesenia je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

38. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

39. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.